

Sygn. akt IV CZ 70/07

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Maria Grzelka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa S.K.

przeciwko Skarbowi Państwa - Aresztowi Śledczemu [...]

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 11 października 2007 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 6 marca 2007 r., sygn. akt [...],

**oddala zażalenie i nie obciąża powoda kosztami procesu
w postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił, jako nie opłaconą, apelację od wyroku Sądu Okręgowego w E. z dnia 10 sierpnia 2006 r., wniesioną przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego, ustanowionego z urzędu dla powoda zwolnionego przez sąd w całości od kosztów sądowych. Sąd Apelacyjny uznał, że w sprawie znajduje zastosowanie art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz. 1398) oraz art. 130² § 3 k.p.c.

Zażalenie powoda na powyższe postanowienie Sąd Najwyższy uznał za bezzasadne.

Wymóg opłacenia kwotą 30,- złotych apelacji powoda i to bez uprzedniego wezwania oraz rygor, w razie nie zachowania powyższego wymogu, wynikał z przepisów zastosowanych w zaskarżonym postanowieniu. W szczególności, wbrew stanowisku skarżącego i wyrażanym niekiedy w piśmiennictwie i orzecznictwie sądów powszechnych poglądom, opłata podstawowa w kwocie 30,- złotych, obiektywnie rzecz biorąc, nie powinna budzić wątpliwości co do tego, czy jest opłatą w wysokości stałej, skoro na taki jej charakter wskazywało określenie opłaty podstawowej w kwocie nie uwarunkowanej jakimikolwiek zależnościami i nie podlegającej żadnym zmianom. Wnioskowanie skarżącego o różnej treści pojęcia „strona” w k.p.c. i art. 7 ust. 1 wymienionej ustawy o kosztach sądowych w celu przyjęcia, że pełnomocnik procesowy jest stroną w rozumieniu ustawy o kosztach sądowych oraz nie jest stroną zwolnioną od kosztów sądowych, wg kodeksu postępowania cywilnego, a zatem, że przy wniesieniu apelacji przez adwokata sama strona, której sąd udzielił zwolnienia, powinna być wezwana do uiszczenia opłaty podstawowej, nie uwzględnia, iż rozszerzone w w/w ustawie o kosztach sądowych pojęcie strony zostało przewidziane na użytek sytuacji, w której z udziałem określonych osób, nie będących podmiotami stosunku materialno – prawnego stanowiącego przedmiot sprawy, wiąże się ponoszenie kosztów sądowych. O ile zatem, trzeba się zgodzić, że przedstawiciel ustawowy mieści się w kręgu osób, do których odnosi się pojęcie strony w rozumieniu art. 7

ust. 1 w/w ustawy o kosztach, o tyle nie sposób przyjąć, że tego rodzaju status przysługuje pełnomocnikowi (art. 96 k.c. in fine); jest on reprezentantem zaangażowanego w stosunek cywilno – prawny podmiotu na podstawie oświadczenia reprezentowanego i to również w przypadku ustanowienia adwokata z urzędu (art. 118 k.p.c.). Jako taki nie jest odrębną od reprezentowanego podmiotu stroną ani w rozumieniu przepisów k.p.c. ani w świetle art. 7 ust. 1 w/w ustawy o kosztach sądowych. Nie jego, jako strony, dotyczy obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej, natomiast jego, jako pełnomocnika, dotyczą przepisy art. 133 § 3 i art. 130² § 3 k.p.c.

Co do okoliczności, w wyniku których nie została uiszczona opłata podstawowa od apelacji wniesionej przez adwokata, względnie w wyniku których opłata ta została uiszczona, to - ze względu na nie podlegający wyjątkom wymóg ustawy - pozostają one wyłącznie w sferze stosunków pomiędzy stroną i reprezentującym ją adwokatem; skutki nieopłacenia apelacji, wniesionej przez adwokata, w każdym razie poddają się unormowaniu przewidzianemu w art. 130² § 3 k.p.c.

Odnosnie do naruszenia prawa powoda do sądu w związku z zarzucanym przez skarżącego naruszeniem art. 6 ust. 1 Konwencji z dnia 4 listopada 1950 r. o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, należy zauważyć, że podstawą wydania zaskarżonego postanowienia była obowiązująca ustawa, której nie zmieniła ze skutkiem wstecznym ustawa z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 21, poz. 123). W kwestii niezgodności z Konstytucją RP przepisu art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych należy natomiast stwierdzić, że w tym zakresie uprawnionym do orzekania jest Trybunał Konstytucyjny. Można dodać, że zasadę pobierania opłaty podstawowej od pism pochodzących od strony zwolnionej od kosztów sądowych przez sąd przewidywał art. 14 ust. 2 wymienionej ustawy, a nie art. 100 ust. 2, który dotyczył problematyki powtarzalności opłaty podstawowej.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Mając na uwadze sytuację, która legła u podstaw udzielenia powodowi przez sąd całkowitego zwolnienia od kosztów sądowych Sąd Najwyższy nie obciążył powoda kosztami procesu za postępowanie zażaleniowe (art. 102 k.p.c.).